

Høgskolen i Østfold

EKSAMEN

Emnekode: SFT 20217	Emne: Tysk i kontrast: Skriftlig språkferdighet og språkhistorie
Dato: 8.12.2017	Eksamenstid: kl 9.00 til kl 14.00
Hjelpemiddel: Ingen	Faglærere/Faglærarar: Kåre Solfeld Martin Kvifte
Eksamensoppgava/Eksamensoppgåva: Settet består av 4 sider inklusive denne framsida. Kontroller at det er komplett før du begynner å svare på spørsmåla. Alle oppgavene/oppgåvene – bortsett fra/frå oversettelsen/omsetjinga til norsk – skal besvares/svarast på på tysk.	
Sensurdato: 22.12.2017 Karakterene/Karakterane er tilgjengelige for studenter/studentar på studentweb senest/seinast dagen etter oppgitt sensurfrist.	

1. Übersetzen Sie den nachstehenden Text ins Norwegische:

Mit dem Insektengift Fipronil belastete Eier schreckten im Sommer Verbraucher in ganz Europa auf. Bis heute ist die Verbreitung des Problems jedoch unbekannt geblieben. Das wahre Ausmaß wird der Öffentlichkeit deswegen vorenthalten, weil die EU-Kommission die Herausgabe von Meldungen der Fipronil-Fälle und konkreten Zahlen verweigert. Sie beruft sich laut Deutscher-Press-Agentur dabei auf Deutschland und die Niederlande, die eine Herausgabe von Daten ablehnten. Beide Länder waren besonders betroffen von dem Eierskandal.

Für Verbraucher soll von verunreinigten Produkten zwar keine akute Gesundheitsgefahr ausgegangen sein. Vorsorglich wurden aber bislang unbekannte Mengen Eier und Eierprodukte vom Markt genommen und vernichtet. Die EU-Mitgliedsländer hatten in das gemeinsame Schnellwarnsystem RASFF Daten zu den Fipronil-verseuchten Eiern eingegeben.

(www.spiegel.de, abgerufen 26.10.17)

2. Übersetzen Sie den nachstehenden Text ins Deutsche:

Bokmål

Problemet med insektgiftene fipronil ble omtalt i aviser og i fjernsynet over hele Europa. Å anslå nøyaktig hvor utbredt problemet var, var ikke enkelt, selv om det var mulig ut fra de funnene som ble registrert. Det ble opprettet et omfattende system for å ta imot meldingene om egg som var forurenset, og som derfor ikke kunne spises. Dessuten ble det etablert en ordning for å overvåke hvor fort man reagerte på advarslene som stadig kom inn. Det var nemlig nødvendig å ødelegge eggene og eggproduktene, slik at ikke forbrukerne ble utsatt for forurensete egg.

Helsemyndighetene i de berørte landene kunne ikke ta sjansen på at noen skulle bli syke. Likevel nølte myndighetene både i Tyskland og Nederland med å offentliggjøre alle opplysningene om situasjonen, som vokste i omfang gjennom hele sommeren. Offisielt begrunnet de tyske myndighetene informasjonssperren med at det å offentliggjøre alle opplysninger kunne føre til at mange ikke ville melde fra om forgiftede egg. De nederlandske myndighetene oppgav helt andre grunner. Det ville bli en rettsprosess etter skandalen, og det å publisere alt man visste, kunne komme til å skade etterforskningen.

Ut fra det vi vet så langt, kom insektgiften fipronil inn i eggene fordi den ble brukt til å gjøre rent i fjøs. Saken har imidlertid reist en del prinsipielle spørsmål når det gjelder mulig plikt til å offentliggjøre dokumenter som er viktige for befolkningen. Deler av tysk presse hevder at det var mot EU-rett å holde informasjonen om omfanget av skandalen hemmelig.

Nynorsk

Problemet med insektgifta fipronil vart omtalt i aviser og i fjernsynet over heile Europa. Å anslå nøyaktig kor utbreidd problemet var, var ikkje enkelt, sjølv om det var mogeleg ut frå dei funna som vart registrerte. Det vart oppretta eit omfattande system for å ta imot meldingane om egg som var forureina, og som derfor ikkje kunne etast. Dessutan vart det etablert ei ordning for å overvake kor fort ein reagerte på åtvaringane som stadig kom inn. Det var nemleg nødvendig å øydeleggje egga og eggeprodukta, slik at ikkje forbrukarane vart utsette for forureina egg.

Helsestyresmaktene i dei råka landa kunne ikkje ta sjansen på at nokon skulle verte sjuk. Likevel nølte styresmaktene både i Tyskland og Nederland med å offentliggjere alle opplysningane om situasjonen, som vaks i omfang gjennom heile sommaren. Offisielt grunn gav dei tyske styresmaktene informasjonsperren med at det å offentliggjere alle opplysningar kunne føre til at mange ikkje ville melde frå om forgifta egg. Dei nederlandske styresmaktene oppgav heilt andre grunnar. Det ville bli ein rettsprosess etter skandalen, og det å publisere alt ein visste, kunne kome til å skade granskinga.

Ut frå det vi veit så langt, kom insektgifta fipronil inn i egga fordi ho vart brukt til å gjere reint i fjøs. Saka har imidlertid reist ein del prinsipielle spørsmål når det gjeld mogeleg plikt til å offentliggjere dokument som er viktige for befolkninga. Delar av tysk presse hevdar at det var mot EU-rett å halde informasjonen om omfanget av skandalen hemmeleg.

3. Älteres Deutsch

a. Konsonantismus

Vergleichen Sie die nachstehenden Wörter 1–4 mit den entsprechenden Wörtern im Norwegischen oder Englischen in Bezug auf den Konsonantismus. Worauf sind die Unterschiede zurückzuführen? Erläutern Sie.

- 1 *Schiff*
- 2 *Zelt*
- 3 *Brot*
- 4 *Pflanze*

b. Änderungen im Vokalismus im Übergang zwischen Mittelhochdeutsch und Frühneuhochdeutsch

Die nachstehenden neuhochdeutschen Wörter 1–3 repräsentieren je eine Änderung im Vokalismus, die in der mittelhochdeutschen Periode anfängt und sich im Frühneuhochdeutschen vollzieht. Um welche Änderungen handelt es sich? Erklären Sie.

- 1 *Blumen*
- 2 *Zeit*
- 3 *Klage*